

ich rozwoju, który – zdaniem dyskutanta – należy uznać jako etap intensywnych badań empirycznych.

Zgodnie z programem, po sesji dotyczącej turystyki pielgrzymkowej w pierwszym dniu seminarium odbyła się wycieczka do klasztoru o.o. Franciszkanów w Łagiewnikach oraz spacer po Lesie Łagiewnickim.

PIŚMIENNICTWO

Wiłus R., 1996, *XII seminarium terenowe „Warsztaty badawcze z geografii turystyki”*, Księża Młyny, 23–24 września 1995 r., „Turystyka”, t. 6, z. 2.

Mgr Jolanta Latosińska
Katedra geografii Miast i Turystyki
Uniwersytet Łódzki
al. Kościuszki 21
90–418 Łódź

Wpłynęło:
16 stycznia 1997 r.

Elżbieta Dziegieć

IV MIĘDZYNARODOWE SEMINARIUM NT. „UWARUNKOWANIA ROZWOJU TURYSTYKI ZAGRANICZNEJ W EUROPIE ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ, SZKLARSKA PORĘBA, 22–24 PAŹDZIERNIKA 1996 r.

IVe SÉMINAIRE INTERNATIONAL CONSACRÉ AUX „CONDITIONNEMENTS DU DÉVELOPPEMENT DU TOURISME INTERNATIONAL EN EUROPE CENTRALE ET ORIENTALE”, SZKLARSKA PORĘBA, 22–24 OCTOBRE 1996

4th INTERNATIONAL SEMINAR „CONDITIONS FOR THE FOREIGN TOURISM DEVELOPMENT IN THE CENTRAL AND EASTERN EUROPE”, SZKLARSKA PORĘBA, 22–24 OCTOBER 1996

Zakład Geografii Regionalnej i Turystyki Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego, we współpracy z Austriackim Instytutem Badań nad Europą Wschodnią i Południowo-Wschodnią, zorganizował w dniach 22–24

października 1996 r. czwarte międzynarodowe seminarium na temat: „Uwarunkowania rozwoju turystyki zagranicznej w Europie Środkowej i Wschodniej”. Seminarium odbyło się w Szklarskiej Porębie w ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym „Południowy Stok”.

W seminarium uczestniczyli przedstawiciele uniwersytetów w: Zagrzebiu, Waszyngtonie, Monachium, Brnie i we Lwowie oraz Węgierskiej Akademii Nauk i Ukraińskiej Akademii Ekologicznej. Ze strony polskiej reprezentowane były następujące uczelnie: Uniwersytety – Wrocławski, Warszawski, Gdański oraz Łódzki, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu i Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu. W seminarium uczestniczyli także przedstawiciele Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu w Warszawie, Instytutu Turystyki we Wrocławiu oraz przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

Seminarium składało się z części referatowo-dyskusyjnej oraz z wycieczki. Część referatowa podzielona była na bloki tematyczne.

Pierwszy poświęcony był pracom nad mapą atrakcji dla turystyki zagranicznej w Europie Wschodniej i Południowo-Wschodniej – przygotowywaną przez zespół międzynarodowy.

Dr Peter Jordan (Wiedeń) przedstawił metodologię opracowania oraz omówił stan dotychczasowych prac nad mapą. Mapa powstaje na podstawie informacji zawartych w przewodnikach, zweryfikowanych przez ekspertów z danych krajów. Poszczególni przedstawiciele zespołów autorskich z Chorwacji, Polski, Słowacji, Ukrainy i Węgier prezentowali raporty z dotychczas wykonanych prac.

Dr Reinhard Paesler (uniwersytet w Monachium) w interesującym wystąpieniu przedstawił problem całościowej oceny turystycznych atrakcji ze szczególnym uwzględnieniem porównania wschodniej, centralnej i zachodniej turystyki europejskiej. Autor zwrócił uwagę na trudności w ocenie walorów turystycznych, wskazał na rosnącą rolę wartości kulturowych oraz infrastruktury w „przyciąganiu” ruchu turystycznego. Dr R. Paesler wyróżnił trzy elementy wpływające na waloryzację: czas (zmienia się moda), przestrzeń (uwarunkowania) oraz promocja. Są one wzajemnie powiązane, przy czym dużą rolę odgrywa czynnik czasu. W zależności bowiem od czasu różne elementy nabierają różnego znaczenia, różnych rang. Jednocześnie odpowiedni marketing kształtuje (promuje) dany walor.

Część druga poświęcona była pracom nad uwarunkowaniami rozwoju turystyki zagranicznej w Europie Środkowej i Wschodniej. Wygłoszono sześć referatów.

Prof. dr hab. Jerzy Wyrzykowski (Uniwersytet Wrocławski) dokonał próby oceny stopnia rozwoju turystyki zagranicznej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Dr Jurij Zinko (Uniwersytet Lwowski), w imieniu zespołu który przygotował referat, zaproponował wersję autorską transeuropejskich pasów ochrony przyrody w aspekcie ekoturystycznym. Była to praca przygotowana w ramach europejskiego programu „Parki dla życia”. Dr Csordás László (Węgier-

ska Akademia Nauk) omówił miejsca wypoczynku urlopowego na Nizinie Węgierskiej, a dr Kazimierz Klementowski (Instytut Turystyki we Wrocławiu) – zagraniczną turystykę przyjazdową do Polski. Prof. Olech I. Shablij (Ukraińska Akademia Ekologiczna) w ciekawym pod względem poznawczym referacie (przygotowanym wspólnie z Z. Kuchabską) przedstawił walory i potencjał rekreacyjny Karpatów Ukraińskich, a dr Vesna Mikačić wraz z prof. dr. Zlatko Pepeonikiem (Uniwersytet w Zagrzebiu) zaprezentowali znaczenie wysp w zagranicznej turystyce przyjazdowej do Chorwacji.

W drugim dniu konferencji odbyła się wycieczka autokarowa po polskiej i czeskiej stronie Sudetów Zachodnich, którą prowadził dr Janusz Czerwiński (Uniwersytet Wrocławski) – znawca problemów turystycznych, autor wielu przewodników i opracowań dotyczących Sudetów.

W trzecim dniu seminarium zaprezentowano cztery referaty oraz odbyła się dyskusja generalna. W pierwszym wystąpieniu prof. dr hab. Leszek Baraniecki i prof. dr hab. Jerzy Wyrzykowski omówili potencjalne źródła turystyki sentymentalnej do Europy Środkowej i Wschodniej. Pierwszym źródłem, emitującym największy ruch turystyczny na analizowane tereny, są Stany Zjednoczone. Autorzy przedstawili interesującą mapę z pograniczami poszczególnych państw, z mniejszościami narodowymi, wskazując na dużą rolę tych terenów w generowaniu ruchu turystycznego.

Prof. dr hab. Bernard F. Kubiak i dr Antoni Korowicki (Uniwersytet Gdański) udowodnili w swoim wystąpieniu, iż integracja systemów informatycznych może być dużą szansą rozwoju turystyki zagranicznej. Prof. dr hab. Walentyna Deja zaprezentowała kalendarium turystyki wysokogórskiej w Karakorum i w Himalajach.

W formie posterów zaprezentowano trzy tematy:

1) prof. L. Kreck, prof. J. Wyrzykowski – „Możliwości rozwoju niemieckiej turystyki sentymentalnej we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku”,

2) mgr W. Fedyk – „Uwarunkowania rozwoju turystyki uzdrowiskowej w Rumunii”, oraz

3) mgr W. Fedyk – „Przegląd koncepcji regionalizacji turystycznych Europy”.

Podczas tego, czwartego już z kolei, międzynarodowego spotkania naukowego geografów turystyki przedstawione zostały aktualne problemy uwarunkowania rozwoju turystyki zagranicznej w Europie Środkowej i Wschodniej. Referaty obejmowały całe spektrum aktualnych problemów zarówno natury poznawczej, jak i teoretycznej. W tej różnorodnej problematyce uwypukliły się zwłaszcza zagadnienia bardzo aktualne we współczesnej geografii turystyki, a mianowicie – metodologia oceny atrakcyjności turystycznej oraz zagadnienia turystyki zagranicznej, a zwłaszcza sentymentalnej. Uczestnictwo specjalistów różnych dyscyplin z wielu państw, przedstawiających własne przemyślenia i koncepcje oraz żywa, interesująca dyskusja nad każdym z wystąpień, przy-

niosły wiele korzyści naukowych dla uczestników tego spotkania. Spotkanie to cechowała atmosfera dużej wzajemnej życzliwości.

Dr hab. Elżbieta Dziegieć
Katedra Geografii Miast i Turyzmu
Uniwersytet Łódzki
al. Kościuszki 21
90-418 Łódź

Wpłynęło:
15 lutego 1997 r.